

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**OBSERVACIÓ SISTEMÀTICA I
ANÀLISI DE CONTEXTOS I**

Coordinació: NAVARRO GONZALEZ, DAVID

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	OBSERVACIÓ SISTEMÀTICA I ANÀLISI DE CONTEXTOS I			
Codi	100712			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	4	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Grau en Educació Infantil	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	4		3
Coordinació	NAVARRO GONZALEZ, DAVID			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FARRÉ SOPENA, MÍRIAM	miriam.farre@udl.cat	3,1	
GARROTE MARINE, CARLA	carla.garrote@udl.cat	10	
NAVARRO GONZALEZ, DAVID		6,7	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura té la pretensió de què les alumnes adquireixin les següents destreses:

1. Conèixer les nocions bàsiques sobre investigació en ciències del comportament.
2. Diferenciar els paradigmes d'investigació.
3. Saber planificar una investigació, plantejar hipòtesis i objectius, justificar i contextualitzar.
4. Saber portar a terme una investigació sobre la base d'un marc teòric i antecedents científics que fonamentin el conjunt del treball.
5. Conèixer els conceptes bàsics en l'àmbit de l'estadística.
6. Analitzar i interpretar les dades obtingudes, comprendre críticament la realitat i elaborar un informe de conclusions.
7. Saber cercar documents científics en bases de dades.
8. Comprendre els diferents paradigmes d'observació.
9. Dominar les tècniques quantitatives i qualitatives d'observació i registre.
10. Abordar l'anàlisi del camp mitjançant metodologia observacional, utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.
11. Dominar les TIC en l'àmbit de la matèria

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer el procés del mètode científic
- Distingir les diferents metodologies d'investigació
- Conèixer els passos per dur a terme una investigació
- Saber els conceptes estadístics bàsics
- Dominar el disseny de les tècniques quantitatives i qualitatives de la metodologia observacional
- Tenir capacitat per construir eines ad hoc per a l'observació sistemàtica
- Analitzar els resultats obtinguts de les tècniques d'observació
- Elaborar informes de conclusions a partir dels resultats obtinguts
- Conèixer els límits i les possibilitats de les tècniques d'investigació
- Utilitzar les TIC per a la cerca d'informació en bases de dades científiques, debats, realització de proves i activitats i defensa oral dels treballs
- Raonar, argumentar i interpretar el resultat de l'observació de forma objectiva
- Comprendre la complexitat educativa i la importància de l'actitud activa i reflexiva del docent a partir de la teoria i pràctica professional
- Comunicar la seva experiència, opinions, reflexions i conclusions de forma correcta en diferents formats de

presentació oral, escrita i digital.

Competències

CG1 Correcció en la comunicació oral i escrita

CG3 Domini de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

CB2 Aplicació dels coneixements a la seva feina i vocació d'una forma professional. Adquisició de les competències que acostumen a demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi

CE11 Reflexionar sobre les pràctiques a l'aula per a la innovació i millora de la tasca docent. Adquisició d'hàbits i destreses per l'aprenentatge autònom i cooperatiu i la promoció d'aquests en els estudiants

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció a la ciència i a la investigació
2. Paradigmes en investigació
3. Desenvolupament d'una investigació
4. Ètica en investigació
5. Introducció a l'estadística
6. Introducció a l'observació
7. L'observació com a mètode bàsic del paradigma experimental
8. Enfocaments teòrics en l'observació
9. L'observació com a tècnica d'anàlisi i registre

Eixos metodològics de l'assignatura

A partir dels coneixements teòrics i metodològics adquirits a partir dels continguts presentats a classe, l'objectiu d'aquesta assignatura serà aprofundir a partir de l'experiència interactiva de l'alumnat a partir de les activitats tant individuals com grupals que consistiran en exercicis fets a l'aula, participació en fòrums de debat i opinió sobre temes transversals mitjançant eines virtuals, realització de qüestionaris teòrics, elaboracions de treball de recerca i videopresentacions argumentatives.

La interacció entre els continguts teòrics obtinguts, els exercicis i qüestionaris realitzats, els plantejaments reflexius i la posada en pràctica de la investigació observacional de la realitat educativa, constituïran els elements metodològics que permetran a cada alumna adquirir les competències de l'assignatura.

L'objectiu dels exercicis, qüestionaris, activitats grupals de recerca i fòrums de discussió és la d'aprofundir en el coneixement i la pràctica de l'assignatura.

En les proves test, exercicis i treballs presencials o virtuals, s'adaptaran mesures per detectar còpia o plagi. La

còpia o plagi en una de les proves o treballs entregats, suposarà per aquelles alumnes, el suspens automàtic de l'assignatura.

La proposta metodològica d'ensenyament - aprenentatge compagina tres modalitats:

1. Activitat interactiva entre el professor i grup de classe
2. Activitat interactiva en grup: activitats i exercicis fets a l'aula, confecció de treball de recerca en grup reduït
3. Autònoma: treball d'estudi i pràctiques individuals que ajudin a consolidar els aprenentatges adquirits en l'assignatura

Pla de desenvolupament de l'assignatura

CRONOGRAMA: ACTIVITATS D'APRENTATGE

- S'espera que els estudiants mostrin una actitud activa i participativa a l'aula mitjançant una comunicació fluida i respectuosa, oberts a la crítica constructiva.
- En aquesta assignatura, per tal de donar les mateixes oportunitats a totes les persones, es tindrà la voluntat d'atendre les necessitats d'aquelles persones que requereixin adaptacions especials.+

BLOC 1: Observació

Introducció a l'observació

- Entendre les principals característiques sobre l'observació com a mètode i com a tècnica.

L'observació com a mètode del paradigma experimental

- Treballar les diferències entre l'observació sistemàtica i asistemàtica.
- Treballar les diferències entre l'observació natural i anàleg experimental.

Enfocaments teòrics en l'observació

- Conèixer els diferents plantejaments teòrics en l'observació i, quines son les principals diferències entre ells.

L'observació com a tècnica d'anàlisi i registre

- Fiabilitat i validesa en els instruments d'observació.
- Conèixer les puntuacions més utilitzades en els sistemes d'observació.
- Treballar el desenvolupament d'un procediment d'observació, implementant i explicitant unitats d'anàlisi, mesura, sistemes de registre...
- Conèixer les principals fonts d'error en l'observació i com solucionar-les.

BLOC 2: Ciència i investigació

Introducció a la ciència

- Conèixer les característiques principals de les ciències.
- Conèixer les principals classificacions en ciència.

Paradigmes en investigació

- Explicar els diferents paradigmes i enfocaments en la investigació (qualitativa, quantitativa...).

- Explicar les principals característiques del mètode experimental.

Desenvolupament d'una investigació

- Presentar i explicar el procés de desenvolupament d'una investigació (des del plantejament del problema fins a l'estructura d'un article científic).
- Presentar els principals cercadors de bibliografia científica.

Ètica en investigació

- Presentar els principis ètics aplicables a la investigació en ciències del comportament i, treballar les seves implicacions

Estadística

- Treballar els conceptes bàsics en estadística (població i mostra...)
- Presentar les variables rellevants.
- Presentar i treballar les principals distribucions de dades en estadística.
- Presentar els principals estadístics.

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació (DOBLE GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)

Aquesta assignatura està concebuda per fer que la teoria i la pràctica es facin amb simultaneïtat.

La part pràctica s'avalua tenint en compte el projecte final grupal i les aportacions individuals durant les classes. **Aquesta part suposarà un 40% de la nota final de l'assignatura. La data màxima d'aquest treball serà el dia 07 de juny de 2024.**

La part teòrica s'avalua per avaluació continuada mitjançant una prova obligatòria (tipus test i preguntes de redacció) que servirà per valorar com es va consolidant la part teòrica de l'assignatura. **La prova es farà presencialment i de manera individual i puntuarà un 50% de la nota global de l'assignatura.** Aquesta prova té dret a recuperació. Les dates, tant de la prova com de la seva recuperació, seran les indicades segons els calendaris corresponents al grau.

Per altra banda, esdevé molt destacable el valor que s'atorga a la contribució de l'alumnat a l'aula, ja que es considera el seu paper actiu, fonamental en el desenvolupament de l'assignatura. Al llarg del curs els alumnes hauran d'entregar tres activitats d'avaluació continuada consistents en preguntes breus sobre el contingut donat a l'aula. **La contribució a l'aula puntuarà un 10% de la nota global de l'assignatura.**

	50% prova individual*	
Nota final de l'assignatura	40% treball grupal*	És imprescindible treure una puntuació mínima de 4 en totes les proves avaluatives*
	10% activitats avaluació continuada	

Sistema d'avaluació (GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL, GESTIONS CREATIVES)

Aquesta assignatura està concebuda per fer que la teoria i la pràctica es facin amb simultaneïtat.

La part pràctica s'avalua tenint en compte el projecte final grupal i les aportacions individuals durant les classes. El treball grupal es realitzarà per un mínim de 4 persones i un màxim de 6. Aquest estarà vinculat amb el projectes Gestions Creatives i tindrà com a objectiu utilitzar la metodologia observacional per plantejar una observació que es pot realitzar o bé assistint a totes les sessions de l'assemblea o bé a partir dels espais falca (assistint mínim a un d'aquests per realitzar l'observació sobre el tema en quèstió en altres contextos i ambients com ara l'escola, ludoteques, biblioteques, etc.). **Aquesta part suposarà un 40% de la nota final de l'assignatura. La data màxima d'aquest treball serà el dia 07 de juny de 2024.**

La part teòrica s'avalua per avaluació continuada mitjançant una prova obligatòria (tipus test i preguntes de redacció) que servirà per valorar com es va consolidant la part teòrica de l'assignatura. **La prova es farà presencialment i de manera individual i puntuarà un 50% de la nota global de l'assignatura.** Aquesta prova té dret a recuperació. Les dates, tant de la prova com de la seva recuperació, seran les indicades segons els calendaris corresponents al grau.

Per altra banda, esdevé molt destacable el valor que s'atorga a la contribució de l'alumnat a l'aula, ja que es considera el seu paper actiu, fonamental en el desenvolupament de l'assignatura. Al llarg del curs els alumnes hauran d'entregar tres activitats d'avaluació continuada consistents en preguntes breus sobre el contingut donat a l'aula. **La contribució a l'aula puntuarà un 10% de la nota global de l'assignatura.**

	50% prova individual*	
Nota final de l'assignatura	40% treball grupal*	És imprescindible treure una puntuació mínima de 4 en totes les proves avaluatives*
	10% activitats avaluació continuada	

ADAPTACIONS PERSONES AMB NECESSITATS ESPECIALS :

Pla d'inclusió de les persones amb diversitat funcional

Aquesta assignatura es compromet a donar suport i facilitar les adaptacions que requereixin les persones amb necessitats singulars per al desenvolupament les seves activitats. L'acreditació de pertinença al programa UdLxTothom facilitarà que aquesta adaptació es pugui ajustar a cada cas particular.

PARTICULARITATS AVALUACIÓ ALTERNATIVA

- En el cas de l'alumnat que hagi tramitat a secretaria la sol·licitud d'avaluació alternativa i la tingui aprovada, l'assistència serà exclusivament obligatòria en les proves avaluatives que es facin de manera presencial. En el moment en què l'alumna rebí la confirmació des de secretaria, de què la seva sol·licitud d'avaluació alternativa ha estat concedida pel seu cas particular, la estudiant es posarà en contacte amb la professora per coordinar el seu aprenentatge en l'assignatura. La nota final de l'assignatura s'obindrà del 60% de l'examen i el 40% de la prova del treball en aquest cas individual.

50% prova individual*

Nota final de l'assignatura 40% treball grupal* És imprescindible treure una puntuació mínima de 4 en totes les proves avaluatives*

10% activitats avaluació continuada

Bibliografia i recursos d'informació

- Avarez-Gayou, J. L. (2003). *Cómo hacer investigación cualitativa. Fundamentos y metodología*. Barcelona: Paidós.
- Anaya, D. (2003). *Diagnóstico en Educación: Diseño y uso de instrumentos*. Madrid: Sanz y Torres.
- Anguera, M. T. (1988). *Observación en la escuela*. Barcelona: Graó.
- Anguera, M. T. (Ed.) (1991). *Metodología Observacional en la investigación psicológica*. Vol. 1. Barcelona: PPU.
- Anguera, M.T. (Ed.) (1993). *Metodología Observacional en la investigación psicológica*. Vol. 2. Barcelona: PPU.
- Bell, J. (2002). *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadores en educación y ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa.
- Buendía, L.; González, D.; Pegalajar, M. (1999). *Modelos de Análisis de la Investigación Educativa*. Sevilla: Alfar.
- Bakeman, R.; Gottman, J. M. (1989). *Observación de la interacción: Introducción al análisis secuencial*: Madrid: Morata.
- Bisquerra, R. (2004). *Metodología de la investigación educativa*. Madrid: La Muralla.
- Buendía, L.; Colás, P.; Hernandez, F. (1997). *Métodos de investigación en Psicopedagogía*. Madrid: McGraw-Hill.
- Corbetta, P. (2007). *Metodología y técnicas en investigación social*. Madrid: MacGraw-Hill. Generalitat de Catalunya.
- Departament d'Ensenyament (2015). *Orientacions per a l'avaluació. Educació infantil. Primer cicle*. Col. *Curriculum i avaluació*. Barcelona: Servei de Comunicació i publicacions. <http://ensenyament.gencat.cat/ca/departament/publicacions/coleccions/curriculum/>
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2007). *Fundamentos de metodología de la investigación*. Madrid: MacGraw-Hill.
- Herrero, M. (1997). *La importancia de la observación en el proceso educativo*. Recuperat el 3 de gener de 2019, de *Revista Electrónica Interuniversitaria de formación del profesorado* <http://www.uva.es/aufop/publica/actas/viii/orienta.htm>
- La Torre, A.; Del Rincón, D.; Arnal, J. (2005). *Bases metodológicas de la investigación educativa*: Barcelona: Ediciones Experiencia.
- La Torre, A (2003). *Investigació acció. Conocer i canviar la pràctica educativa*. Barcelona: Graó.
- MacMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Investigación educativa: una introducción conceptual*. Pearson-Addison Wesley.
- Rodríguez Parrón, M. (2015). *L'observació de la interacció*. En Feixas, M.; Jariot, M.; Tomàs-Folch, M. (coords.). *El pràcticum de pedagogia i educació social*. (pp. 153-164). Col. *Materials*. Bellaterra: Servei publicacions UAB
- Rodríguez Parrón, M. (2010). *L'anàlisi qualitativa*. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords.). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 153-159). Col. *Materials*. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Sáenz, D., & Tinoco, Z. (1999). *Introducción a la Investigación Científica*.
- Sugrañes, E. et al. (2012). *Observar para interpretar. Actividades de vida cotidiana para la educación infantil (2-6)*. Barcelona: Graó.
- Tójar, J. C. (2006). *Investigación cualitativa. Como aprender y actuar*. Madrid: La Muralla
- Torroba, I. (1999). *La observación como técnica de evaluación en la etapa de educación infantil*. *Revista*

Complutense de Educación vol.2 , 297-308.

Tomé, M. (Coord.) (2019). Observación sistemática y análisis de contextos para la innovación y mejora en educación. Ediciones Paraninfo.

REFERÈNCIES WEB

Enllaços en obert utilitzats a classe, exclusivament amb finalitats acadèmiques

<https://bid.udl.cat/ca/Troba-informacio/bases-de-dades/>

<http://biblioguies.udl.cat/mendeley>

<http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>

<https://bid.udl.cat/ca/ajuda/com-accedir-als-recursos-electronics-des-de-fora-de-la-udl/>

<https://wbis.degruyter.com/WBISHelp/es/html/wildcards.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=PSgvatEkzMI>

<https://www.youtube.com/watch?v=igfqHmb4m7w>

<https://guiasbus.us.es/basededatos/booleanos>

<https://www.youtube.com/watch?v=OPeCvQlipP4>

<https://www.youtube.com/watch?v=zGd8P71UkC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=Nlk1-ck4c6Q>

<https://www.youtube.com/watch?v=-B-6-ATNbuM>

<https://www.youtube.com/watch?v=Ecd3B1cJ1yA>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZNM2IDn6GUY>

<https://www.youtube.com/watch?v=eITml6zLxy4>

<https://www.youtube.com/watch?v=0iiUhIXdtZI>

https://www.youtube.com/watch?v=zB_L82q7z7k

https://www.onlinedoctranslator.com/en/translate-english-to-spanish_en_es

<https://www.youtube.com/watch?v=McmcJmZknI4>

2021-22

<https://www.softcatala.org/corrector/#>

https://des-for.infed.edu.ar/sitio/upload/McMillan_J._H._Schumacher_S._2005._Investigacion_educativa_5_ed..pdf